

PRESSITEADE nr 54/25

Luxembourg, 29. aprill 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-453/23 | Prezydent Miasta Mielca

Riigiabi: Euroopa Kohus täpsustas, millistel asjaoludel võivad maksuvabastused olla liidu õigusega keelatud

Poolas keelduti andmast ettevõtjale kinnisvaramaksuvabastust, mis oli ette nähtud juhul, kui maatükil on raudtee-ettevõtjate kasutusse antud raudteeinfrastruktuur, põhjendusel, et vabastuse andmisega rikutakse riigiabi käsitlevat liidu õigust. Poola kõrgeim halduskohus esitas Euroopa Kohtule selle kohta küsimuse. Euroopa Kohus asus seisukohale, et selline üldine ja abstraktne maksuvabastus, nagu on ette nähtud Poola seaduses, ei ole üldjuhul riigiabi, kuna see ei anna valikulist eelist. Maksuvabastus ei näi olevat seotud maksuvabastust saavate ettevõtjate või nende tegevuse ühe või mitme eriomadusega ega näi olevat osa ilmselgelt diskrimineerivast süsteemist. See põhineb neutraalsel kriteeriumil ja seda kohaldatakse eri ettevõtjate suhtes, sealhulgas erineva suurusega ja eri sektorites tegutsevate ettevõtjate ning mittemajanduslike üksuste suhtes. Lisaks on sellel kaks eesmärki: eelarve ja keskkond. Siiski on liikmesriigi kohtu ülesanne hinnata, kas vaidlusalust maksuvabastust käsitlevad õigusnormid kujutavad endast riigiabi või mitte.

Poola ettevõtja, kellel on eraraudteeharu, mis asub talle kuuluvatel maatükkidel, otsustas anda selle harutee raudteeveo-ettevõtja kasutusse, et saada kinnisvaramaksuvabastust. Selleks taotles ta pädevalt ametiasutuselt elolust, mis kinnitaks tema õigust maksuvabastusele.

Kuigi ettevõtja vastas kõigile Poola õiguses ette nähtud tingimustele, keelduti talle maksuvabastuse andmisest põhjusel, et liidu õiguse kohaselt oleks see olnud ebaseaduslik riigiabi, kuna sellest ei ole eelnevalt komisjonile teatatud.

Ettevõtja vaidlustas selle keeldumise Poola kohtutes. Kuna Poola kõrgeim halduskohus ei olnud kindel, kas seda kinnisvaramaksuvabastust saab liidu õiguse¹ alusel kvalifitseerida riigiabiks, pöördus ta Euroopa Kohtu poole. Ta soovib selgitust, kas maksuvabastus annab selle saajatele valikulise eelise ja kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi.

Euroopa Kohus leidis, et **vaidlusalune kinnisvaramaksuvabastus ei näi andvat valikulist eelist ega näi seega kujutavat endast riigiabi. Selles küsimuses lõpliku kohtuotsuse tegemine on aga liikmesriigi kohtu ülesanne.**

Oma analüüsis lähtus Euroopa Kohus eeldusest, et kinnisvaramaksu käsitlevad õigusnormid, nagu on ette nähtud Poola seaduses, kujutavad endast „tavapärasest“ maksustamissüsteemi, millest lähtuvalt hinnatakse, kas maksuvabastus võib olla valikuline. Neid õigusnorme kohaldatakse kõigi kinnisasjade omanike või valdajate suhtes ja neis on määratletud kinnisvaramaksu koostisosad, sealhulgas vaidlusalune maksuvabastus.

Üldist ja abstraktset maksuvabastust, mis kaasneb sellise otsese maksuga, nagu on kehtestatud Poola seadusega, **ei saa üldjuhul pidada riigiabiks**. Kuna eeldatakse, et see on „tavapärase“ maksustamissüsteemi lahutamatu osa, ei anna see üldjuhul valikulist eelist.

Siiski on kaks olukorda, kus selline maksuvabastus võib olla valikuline. Esiteks, kui maksuvabastus on osa

maksustamissüsteemist, mis on kujundatud ilmselgelt diskrimineerivate parameetrite alusel. Teiseks, kui asjaomaste õigusnormidega kehtestatud maksuvabastuse saamise tingimused on seotud abi saavate ettevõtjate ühe või mitme eriomadusega, mis on lahutamatult seotud ettevõtjate või nende tegevuse olemusega, mistõttu need ettevõtjad moodustavad ühtse kategooria.

Käesoleval juhul antakse maksuvabastus maksukohustuslastele tingimusel, et nende omandis on nimelt raudtee-ettevõtjate kasutusse antud raudteeinfrastruktuuri koosseisu kuuluv maatükk. Kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu kontrolli tulemusel ei ilmne vastupidist, **ei näi see tingimus seega olevat õiguslikult ega faktiliselt seotud maksuvabastust saavate ettevõtjate eriomadustega**. Samuti ei näi see olevat osa ilmselgelt diskrimineerivate parameetrite alusel kujundatud maksustamissüsteemist.

Seega näib, et maksuvabastust on võimalik saada soodustatud isikute heterogeensel rühmal, kuhu kuuluvad mittemajanduslikud üksused ning väga erineva suurusega ja väga erinevates sektorites tegutsevad ettevõtjad.

Asjaolu, et maksuvabastust võivad saada ainult ettevõtjad, kes vastavad maksuvabastuse tingimustele, ei ole iseenesest piisav, et pidada seda valikuliseks.

Lisaks ei ole eespool nimetatud maksuvabastuse eesmärk mitte ainult eelarveline, vaid sellega taotletakse ka keskkonnakaitselist eesmärki, milleks on ajendada taastama kasutuselt kõrvaldatud raudteed ja kasutama seda liiki vedu. Liikmesriik võib oma maksuautonoomia piires otsese maksustamisega õiguspäraselt taotleda lisaks puhtalt eelarvelisele eesmärgile veel ühte või mitut muud eesmärki, mis olenevalt olukorrast koos moodustavad asjakohase võrdlusraamistiku eesmärgi.

Kui aga liikmesriigi kohus leiab, et kõnealune maksuvabastus annab valikulise eelise, tuleb seejärel kontrollida, kas see kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, arvestades selle üldisi omadusi. Selles küsimuses rõhutas Euroopa Kohus, et kui ettevõtja vabastatakse kuludest, mis tal oleks tavaliselt tekkinud liidu tasandil liberaliseeritud majandussektoris, siis kahjustab see põhimõtteliselt konkurentsitingimusi.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

[Kohtuotsuse terviktekst ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse](#), on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

¹ ETLT artikli 107 lõige 1.